

**Anekant Education Society's
Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science and
Commerce, Baramati**

Autonomous

Course Structure For M.A.I MARATHI

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
I	PAMR113	भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक	4
II	PAMR123	भाषाविज्ञान : सामाजिक	4

SYLLABUS (CBCS) FOR M.A.I MARATHI (w.e. from June, 2022)
Academic Year 2022-2023

Class : M.A.I (MARATHI- Semester- I)

Paper Code: PAMR 113

Paper : 3

Title of Paper : भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक

Credit : 4

No. of lectures: 60

A) Learning Objectives:

- 1) विद्यार्थ्यांना मराठी भाषेचे प्रगत ज्ञान करून देणे.
- 2) भाषेच्या अभ्यासाच्या विविध पद्धतींचा परिचय करून देणे त्यांचे महत्त्व जाणवून देणे.
- 3) भाषेचा इतर क्षेत्राची असलेला संबंध लक्षात घेऊन त्यानुसार त्याचा वापर करणे.

B) Learning Outcome:

विद्यार्थ्यांना शास्त्रीय दृष्टीने आदेशात्मक भाषेचा परिचय होईल.

TOPICS/CONTENTS:

घटक	तपशील	श्रेयांक	तासिका
१	भाषा विज्ञानाच्या अभ्यास पद्धती आणि संकल्पना स्पष्टीकरण १.वर्णनात्मक २.ऐतिहासिक ३.सामाजिक ४.तुलनात्मक ५.संकल्पना स्पष्टीकरण : व्यावहारिक भाषा साहित्याची भाषा, भाषा-भाषण, उच्चारणाची भाषा- लिहिण्याची भाषा	१	१५
२	भाषा विज्ञान आणि इतर शास्त्रे, स्वनिम विचार १)समाजशास्त्र, मानसशास्त्र, कोश विज्ञान, बोली भूगोल २)स्वनिमविचार:संकल्पना ३)स्वनिम विश्लेषणाची तंत्रे, स्वनिमांचे प्रकार: खंडयुक्त, खंडाधिष्ठित	१	१५
३	रूपिमविचार, वाक्यविचार १) रूपिम विश्लेषणाची तंत्रे २) रूपिमांचे प्रकार ३) मराठीची शब्दघटना ४) वाक्यविचार ५) वाक्य विश्लेषण , प्रथमोपस्थित संघटक पद्धती	१	१५

४	अर्थविचार १) अर्थ प्रकार २) अर्थक्षेत्र ३) घटक विश्लेषण	१	१५
---	--	---	----

प्रात्यक्षिक -

- 1) आधुनिक कोशविज्ञानाच्या अपेक्षेनुसार एक शब्द घेऊन त्यासंदर्भात कोश तयार करणे.
- 2) शब्दघटनेने तयार झालेल्या सुमारे 150 शब्दांची यादी प्रकारानुसार करणे
- 3) पाच शब्द देऊन त्याचे घटक विश्लेषण करणे

संदर्भ ग्रंथ

- 1) भाषा आणि भाषाशास्त्र- डॉ. श्री. न. गर्जेद्रगडकर
- 2) मराठीचा भाषिक अभ्यास: संपा.म. श्री. कानडे
- 3) भाषाविज्ञान वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक- संपा: डॉ.मालशे डॉ. इनामदार डॉ. सोमण
- 4) वर्णनात्मक भाषाविज्ञान: स्वरूप आणि पद्धती-संपा: डॉ.कल्याण काळे, डॉ. अंजली सोमण
- 5) अभिनव भाषाविज्ञान-डॉ. जोगळेकर
- 6) भाषाविज्ञान परीचय-डॉ. मालशे डॉ. पुंडे डॉ. सोमण
- 7) आधुनिक भाषाविज्ञान: सिद्धांत, उपयोजन-डॉ. मिलिंद मालशे
- 8) सुबोध भाषाशास्त्र- प्र. न. जोशी
- 9) सुलभ भाषाविज्ञान-डॉ. दत्तात्रेय पुंडे
- 10) मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान-डॉ. महेंद्र कदम
- 11) ऐतिहासिक भाषाशास्त्र- र. रा. गोसावी
- 12) भाषा इतिहास आणि भूगोल- डॉ. ना. गो. कालेलकर

SYLLABUS (CBCS) FOR M.A.I MARATHI (w.e. from June, 2022)

Academic Year 2022-2023

Class : M.A.I (MARATHI- Semester- II)

Paper Code: PAMR 123

Paper : 3

Title of Paper : भाषाविज्ञान : सामाजिक

Credit : 4

No. of lectures: 60

A) Learning Objectives:

- 1) विद्यार्थ्यांना मराठी भाषेचे प्रगत ज्ञान करून देणे.
- 2) भाषेच्या अभ्यासाच्या विविध पद्धतींचा परिचय करून देणे त्यांचे महत्त्व जाणवून देणे.
- 3) भाषेचा इतर क्षेत्राची असलेला संबंध लक्षात घेऊन त्यानुसार त्याचा वापर करणे.

B) Learning Outcome:

- १) समाज रचनेनुसार भाषेतील विविध स्तर विद्यार्थ्यांच्या लक्षात येतील.
- २) विद्यार्थ्यांच्या भाषिक जाणीवा विकसित होतील.
- ३) भाषेच्या अभ्यासाच्या विविध पद्धतींचा अभ्यास होऊन इतर क्षेत्रांशी भाषेशी असणारा संबंध लक्षात येईल.
- ४) विद्यार्थी भाषेचे बदलते स्तर लक्षात घेईल.

TOPICS/CONTENTS:

घटक	तपशील	श्रेयांक	तासिका
१	सामाजिक भाषाविज्ञान परिचय १)स्वरूप २)व्याप्ती ३)भाषा समाज यांचा परस्पर संबंध	१	१५
२	भाषा आणि इतर क्षेत्रे १) भाषा आणि आर्थिक वर्ग व्यवस्था २) भाषा आणि विविध व्यवसायिक क्षेत्रे ३) भाषा आणि विविध क्षेत्रीय वापर ४) भाषा आणि व्यवसायिक शिक्षण	१	१५
३	भाषेचा लिंग भेदानुसारी वापर १) स्त्रियांची भाषा पुरुषांची भाषा २) भाषा आणि सांस्कृतिक व्यवस्था ३) भाषा आणि सामाजिक व्यवस्था	१	१५
४	प्रमाण भाषा आणि परभाषा संपर्क १) पिजिनची निर्मिती, ऱ्हास ,ऱ्हासाची कारणे २) क्रिओल निर्मिती, स्थिरता, मराठी क्रिओल भाषा. ३) भाषा: शिक्षणाचे माध्यम ,बहुभाषिक समाजात शिक्षणाचे माध्यम, मराठीच्या संदर्भात तंत्रज्ञानासंबंधी शब्द निर्मिती.	१	१५

प्रात्यक्षिक -

- 1) बदलत्या सामाजिक स्थितीत बदलणारी स्त्रियांची आणि पुरुषांची भाषा नोंद करणे.
- 2) एका क्षेत्रातील शब्दांचा क्षेत्रीय वापर शोधणे.
- 3) तंत्रज्ञानाधारित क्षेत्र निवडून त्यासंबंधी मराठी शब्द संग्रहित करणे.
- 4) मराठी भाषक समाजाशी संबंधित शब्द संग्रहित करणे.

संदर्भ ग्रंथ-

- 1) समाजभाषाविज्ञान: प्रमुख संकल्पना- डॉ.वरखेडे रमेश
- 2) सामाजिक भाषाविज्ञान आणि बोली- डॉ.शशिकला कांबळे
- 3) सामाजिक भाषाविज्ञान- संपा. डॉ.जयश्री पाटणकर
- 4) सामाजिक भाषाविज्ञान: एक नवे अभ्यासक्षेत्र- मराठी संशोधन पत्रिका
- 5) मध्यमा: डॉ.अशोक केळकर
- 6) आधुनिक भाषाविज्ञान :संरचनावादी व सामान्य- डॉ.कल्याण काळे, डॉ.अंजली सोमण
